

LICEUL TEORETIC „ALEXANDRU IOAN CUZA”
TESTARE PENTRU VERIFICAREA CUNOȘTIINȚELOR ÎN VEDEREA TRANSFERULUI LA CLASA A
XII-A
ISTORIE – CLASA A XI-A
MODEL

Timpul de lucru pentru toate cele trei probe este de 3 ore.

Se acordă 10 puncte din oficiu punctajului obținut la fiecare dintre probe.

SUBIECTUL I

(30 DE PUNCTE)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. *„La preluarea puterii, Ceaușescu era hotărât să meargă mult mai departe decât predecesorul său în distanțarea de Moscova. De la prima vizită la Moscova (1965), spre surprinderea gazdelor [...] Ceaușescu a cerut restituirea tezaurului dus la Moscova în 1916-1917 [...]. Individualizarea României în cadrul blocului sovietic s-a conturat și mai viguros în 1967, datorită celor două demersuri care au plasat-o în centrul atenției internaționale. Primul a fost refuzul de a se conforma consemnului Moscovei – urmat de toate celelalte țări ale Pactului de la Varșovia – de a rupe relațiile diplomatice cu Israelul în urma [...] «Războiului de șase zile» din iunie 1967. Cel de al doilea a fost recunoașterea RFG [Republica Federală Germania] și vizita lui Willy Brandt, pe atunci vicecancelar și ministru de externe, în România, în timp ce țările subordonate Uniunii Sovietice nu recunoșteau decât RDG [Republica Democrată Germană]. [...] Mai puțin spectaculoase, dar tot atât de importante, au fost progresele intervenite în raporturile româno-americane. În timp ce fostul vicepreședinte al SUA, Richard Nixon, fusese tratat cu ostentativă nepăsare la Moscova fiindcă era considerat un exponent al antisovietismului, Ceaușescu l-a primit la București cu toate onorurile [...].”*
(F. Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. *„Confrunțați cu măsurile severe de austeritate pe care le-a introdus Ceaușescu pentru a plăti datoria externă a României, cei mai mulți dintre români au început să se întrebe dacă autonomia merita sacrificiul. Întrebarea s-a pus și mai des după ce Mihail Gorbaciov a ajuns lider de partid, în martie 1985. În momentul vizitei lui Gorbaciov, în mai 1987, s-a produs o remarcabilă întoarcere de 180 de grade în perceperea de către români a Uniunii Sovietice și a relațiilor acesteia cu regimul de la București. [...] Într-un discurs transmis în direct, în timpul vizitei sale la București, la 26 mai 1987, Gorbaciov a prezentat românilor conceptele sale - «perestroika» și «glasnost»* - și, prin acesta, a criticat implicit rezistența lui Ceaușescu față de reformă. În iulie 1988, entuziasmul pentru reformă putea fi văzut în cozile ce s-au format în fața agenției sovietice «Aeroflot» din București, unde bucureștenii erau lăsați să intre câte cinci deodată nu ca să cumpere bilete de avion, ci ca să primească gratuit exemplare ale versiunii în limba română ale raportului liderului sovietic la cea de-a XIX-a Conferință a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice [...]. Ceaușescu și-a reafirmat angajamentul față de planificarea economică centralizată rigidă și, în cuvântarea rostită la 14 decembrie 1987 [...], a subliniat că mecanismele de piață erau incompatibile cu societatea comunistă.”*

(M.Bărbulescu, D.Deletant, K.Hitchins, S.Papacostea, P.Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți alianța politico-militară precizată în sursa A. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la evenimentele din 1987. **2 puncte**
3. Menționați liderul politic și un spațiu istoric la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că românii își manifestă entuziasmul față de reformă. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați alte două practici politice utilizate de regimul totalitar din România postbelică, în afara celor la care se referă sursele date. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între acțiunile desfășurate în România, în ultimul deceniu al secolului al XX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(30 DE PUNCTE)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Est-europenii s-au opus dominației sovietice încă de la începutul perioadei de ocupație [...]. Stalin i-a împiedicat pe principalii lideri politici din aceste țări să i se împotrivescă fățiș [...]. Îmblânzirea sistemului stalinist prin măsurile luate de Hrușciiov i-a încurajat pe disidenții est-europeni să acționeze mai energic. [...] Sovieticii s-au văzut nevoiți să accepte variantele naționale de comunism. [...] Polonia și Ungaria s-au folosit de această autonomie limitată pentru a dezvolta sisteme comuniste ceva mai moderate decât cel din Uniunea Sovietică. În România, Gheorghe Gheorghiu-Dej a urmat pe la sfârșitul anilor '50 o reformă moderată similară celei din Ungaria. [...] După 1965, succesorul lui Gheorghe Gheorghiu-Dej, Nicolae Ceaușescu, a instituit un comunism mai rigid. Cehoslovacia a optat pentru depărtarea față de stalinism, la fel ca Ungaria și Polonia și, spre deosebire de România, s-a menținut pe această direcție. La sfârșitul deceniului al șaptelea, comuniștii cehoslovaci au început să aplice politici foarte asemănătoare cu cele ale lui Nagy în Ungaria. [...] Conducerea sovietică urmărea îndeaproape eforturile reformatoare ale lui Dubcek. URSS a anticipat că acest proces de liberalizare va duce la retragerea Cehoslovaciei din Pactul de la Varșovia. Deși Dubcek s-a angajat să rămână fidel alianței sovietice, conducerea URSS s-a arătat sceptică, iar la 20 august 1968, trupele sovietice au invadat în forță Cehoslovacia. Toate statele comuniste din estul Europei, în afară de România, au fost de acord cu înăbușirea «socialismului cu față umană» a lui Dubcek. Sovieticii l-au destituit pe Dubcek din funcția de lider al partidului ceh [...]. În timpul crizei din Cehoslovacia, oficialitățile comuniste de la Moscova și-au declarat oficial intenția de a trimite trupe în ajutorul fiecărui stat semnatar al Pactului de la Varșovia, ori de câte ori vreun liberal ca Dubcek amenința să restaureze capitalismul.”

(J. R. Barber, *Istoria Europei moderne*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați un lider politic sovietic și o acțiune desfășurată de acesta, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la politica internă a liderilor români. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la evenimentele de la „sfârșitul deceniului al șaptelea”, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia statul român utilizează practici politice democratice în primul deceniu după înlăturarea regimului politic la care se referă sursa dată. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL AL III-LEA

(30 DE PUNCTE)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre ideologii și practici politice din Europa și România în perioada 1918-1965, având în vedere:

- menționarea a două ideologii totalitare din Europa Occidentală, din perioada 1918-1939, și a câte unei caracteristici a fiecăreia dintre acestea;
- precizarea unei Constituții adoptate în România între anii 1930-1940 și prezentarea unei caracteristici a acesteia;
- formularea unui punct de vedere referitor la practicile politice din Europa de Est în perioada 1945-1965 și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, elaborarea argumentului istoric (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/logice a faptelor istorice și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată.